

LAUSUNTO

16.11.2020

Sosiaali- ja terveysministeriö
VN/424/2020
VN/424/2020-STM-2
STM004:00/2020
kirjaamo@stm.fi

LAUSUNTO KOSKIEN ALOITETTA TYÖTERVEYSHUOLLON ASiantuntijoiden (työfysioterapeuttien) muuttamisesta työterveyshuollon ammattihenkilöiksi

Suomen Työterveyslääkäriyhdistys ry (STLY) katsoo, että tarvitaan avoin ja läpinäkyvä työterveyshuollon palveluita tuottava järjestelmä, joka takaa moniammatillisuuden toteutumisen työterveyshuollossa.

Palveluiden tuottamisessa halutaan taata työterveyshuollon resurssien riittävyys siten, että työkyvyn tukea tarvitsevat henkilöt ovat avun sekä tuen piirissä. Tämä huomioiden on muun muassa Kela - korvausjärjestelmää muutettu siihen suuntaan mahdollistaen työfysioterapeuttien suoravastaanoton.

STLY painottaa, että asiantuntijoiden (työfysioterapeuttien) ammattistatuksen muuttaminen ammattihenkilöiksi ei itsessään paranna työterveyshuollon toimien kohdentamista sitä tarvitseville ja eikä takaa kustannustehokkuutta työterveyshuollon palveluprosesseihin.

STLY haluaa lausunnossaan korostaa työterveyshuollon palveluiden moniammatillista toteuttamista, joka takaa työterveyshuollon palveluiden laadun. Palveluiden toteuttamista tulee johtaa ja koordinoita siten, että työterveyshuollon kaikki ammattilaiset ja asiantuntijat osallistetaan perusprosesseihin kuten työpaikkaselvitykset, toimintasuunnitelmat jne. vain muutamia mainitaksemme. Keskiössä tulee olla moniammatillisen yhteistyön, jossa asiakasyrityksen kokonaiskuvaa ja tarpeita pohditaan hyödyntäen kunkin ammattiryhmän osaamista. STLY näkee tämän yhteistyön toteuttamisessa kehittämistarpeita, jotka ovat kuitenkin luonteeltaan sellaisia, jotka voitaisiin toteuttaa ilman lainsäädännön muutosta.

Palveluiden saatavuuden parantaminen, kuten suoravastaanotto, ei itsessään vaadi ammattistatuksen muuttamista. Riskinä ammattistatuksen muuttamisessa on moniammatillisen vuoropuhelun väheneminen sekä palveluiden toteuttaminen segmentoidusti ja irrallaan ilman selkeää ohjausta, jolloin järjestelmä alkaa nostaa työterveyshuollon kustannuksia. Uhkana on myös se, että työterveyshuollon laadun arviointi pirstaloituu, jolloin toteutetaan runsaasti toimenpiteitä ilman niiden vaikuttavuuden seuranta ja arviointia. Tässä kohdassa tuomme esimerkkinä muun muassa erilaiset hyvinvointipalveluja tuottavat yritykset, joiden palveluita tuottavat työfysioterapeutit, mutta jotka toimivat työterveyshuollon muusta asiantuntijaorganisaatiosta erillään.

STLY haluaa nostaa keskiöön lausunnossaan työterveyspsykologien toiminnan mielenterveyden- ja käyttäytymisen häiriöiden ennaltaehkäisyssä ja hoidossa osana työterveyshuollon moniammatillista tiimiä. Myös työterveyspsykologien suoravastaanottotoiminta vaatii kehittämistä ennen kuin lähde-
tään muuttamaan yksittäisten asiantuntijaryhmien ammattistatusta.

Yhteenveto:

STLY ei puolla asiantuntijoiden - työfysioterapeuttien - muuttamista työterveyshuollon ammattihenkilöiksi. Uhkana nähdään työterveyshuollon laadun huononeminen ja palveluiden kustannusten nousu. Meillä ei ole vielä riittävästi näyttöä työfysioterapeuttien suorakorvausmenettelyn kustannustehokkuudesta ja toimintamallin integroitumisesta osaksi työterveyshuollon palvelujärjestelmää.